

VENDIM
Nr. 117, datë 13.2.2013

**PËR KRITERET, NË BAZË TË TË CILAVE PËRCAKTOHET KUR DISA TIPA TË METALIT
SKRAP PUSHOJNË SË QENI MBETJE¹**

(Ndryshuar me VKM nr. 52, datë 5.2.2014)

(I përditësuar)

Në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës dhe të nenit 8 të ligjit nr. 10 463, datë 22.9.2011 “Për menaxhimin e integruar të mbetjeve”, me propozimin e Ministrit të Mjedisit, Pyjeve dhe Administrimit të Ujërave, Këshilli i Ministrave

VENDOSI:

I. Për qëllimet e këtij vendimi, do të përdoren, përveç termave të ligjit “Për menaxhimin e integruar të mbetjeve”, edhe përkufizimet e mëposhtme:

a) “Skrap i hekurit dhe i çelikut”, skrap, i cili përbëhet kryesisht nga metal hekuri dhe çeliku;

b) “Skrap alumini”, skrap i cili përbëhet kryesisht nga metal alumini dhe aliazhet e tij;

c) “Mbajtës”, një person, fizik ose juridik, i cili posedon l (një) skrap;

ç) “Prodhues”, mbajtësi që transferon skrap te një mbajtës tjetër për herë të parë, si skrap i cili ka pushuar së qeni mbetje;

d) “Importues”, çdo person, fizik ose juridik, i licencuar sipas legjislacionit në fuqi, i cili importon skrap, që ka pushuar së qeni mbetje në vendin nga i cili importohet;

dh) “Staf i kualifikuar”, staf, i cili është kualifikuar nga përvoja ose trajnimi për të monitoruar dhe vlerësuar cilësitë e skrapit;

e) “Inspektim vizual”, inspektim i skrapit, që mbulon të gjitha pjesët e një dërgese dhe që përdor shqisat njerëzore ose ndonjë pajisje të paspecializuar;

ë) “Dërgesë”, një sasi skrap, i cili synohet për livrim nga një prodhues te një mbajtës tjetër dhe që mund të përmbahet në një ose disa njësi transporti, si kontejnerët.

II. Kriteret, në bazë të të cilave përcaktohet kur pushojnë së qeni mbetje skrap i hekurit dhe i çelikut

Skrap i hekurit dhe i çelikut do të pushojë së qeni mbetje aty ku, me transferimin nga prodhuesi te një mbajtës tjetër, plotësohen të gjitha kushtet e mëposhtme:

a) mbetjet e përdorura si input për operacionin e rikuperimit janë në përputhje me kriteret e parashikuara në seksionin 2 të aneksit I, bashkëlidhur këtij vendimi;

b) mbetjet e përdorura si input për operacionin e rikuperimit janë trajtuar në përputhje me kriteret e parashikuara në seksionin 2 të aneksit I, bashkëlidhur këtij vendimi;

c) skrap i hekurit dhe i çelikut, që rezulton nga operacioni i rikuperimit, janë në përputhje me kriteret e parashikuara në seksionin 1 të aneksit I, bashkëlidhur këtij vendimi;

ç) prodhuesi ka plotësuar kërkesat e parashikuara në pikat 5 dhe 6 të kreut V të këtij vendimi.

III. Kriteret, në bazë të të cilave përcaktohet kur pushon së qeni mbetje skrap i aluminit

Skrap i aluminit, që përfshin skrapin e aliazheve të aluminit, do të pushojë së qeni mbetje aty ku, me transferimin nga prodhuesi te një mbajtës tjetër, plotësohen të gjitha kushtet e mëposhtme:

¹Ky vendim transpozon plotësisht rregulloren e Këshillit (BE) nr. 333/2011 të 31 marsit 2011, që vendos kriteret që përcaktojnë, kur disa tipa të metalit skrap pushojnë së qeni mbetje, sipas direktivës 2008/98/EC të Parlamentit Europian dhe të Këshillit.

a) mbetja e përdorur si input në operacionin e rikuperimit është në përputhje me kriteret e parashikuara në seksionin 2 të aneksit II, bashkëlidhur këtij vendimi;

b) mbetjet e përdorura si input në operacionin e rikuperimit janë trajtuar në përputhje me kriteret e parashikuara në seksionin 2, të aneksit II, bashkëlidhur këtij vendimi;

c) skrap i aluminit, që rezulton nga operacioni i rikuperimit, është në përputhje me kriteret e parashikuara në seksionin 1 të aneksit II, bashkëlidhur këtij vendimi;

ç) prodhuesi ka plotësuar kërkesat e parashikuara në pikat 5 dhe 6 të kreut V të këtij vendimi.

IV. Deklarata e konformitetit

1. Prodhuesi ose importuesi do të lëshojë, për çdo dërgesë të metalit skrap, një deklaratë të konformitetit, në përputhje me modelin e parashikuar në aneksin 3, bashkëlidhur këtij vendimi.

2. Prodhuesi ose importuesi do ta transmetojë deklaratën e konformitetit te mbajtësi tjetër i dërgesës së metalit skrap. Prodhuesi ose importuesi do të mbajë një kopje të deklaratës së konformitetit, për të paktën një vit pas datës së lëshimit dhe do ta vërë atë në dispozicion të autoriteteve kompetente sipas kërkesës së tyre.

3. Deklarata e konformitetit mund të jetë në formë elektronike.

V. Menaxhimi i cilësisë

1. Një prodhues do të implementojë një sistem të menaxhimit të cilësisë, të përshtatshëm për të demonstruar përputhshmërinë me kriteret që janë përcaktuar në krerët 3 dhe 4 të këtij vendimi. Dokumentimi i cilësisë të bëhet duke in referuar kodit ndërkombëtar të klasifikimit të skrapeve të aluminit ISRI dhe të bekurit HMS1, HMS2.

2. Sistemi i menaxhimit të cilësisë do të përfshijë disa procedura të dokumentuara, që kanë të bëjnë me:

a) kontrollin e pranimit të mbetjeve që përdoren si input për operacionin e rikuperimit, siç parashikohet në seksionin 2 të anekseve I dhe II të këtij vendimi;

b) monitorimin e proceseve të trajtimit dhe teknikave të përshtatshme në seksionin 3.3 të anekseve I dhe II të këtij vendimi;

c) monitorimin e cilësisë së metalit skrap, që rezulton nga operacioni i rikuperimit, siç parashikohet në seksionin 1 të anekseve I dhe II (duke përfshirë marrjen e mostrave dhe analizën);

ç) efektivitetin e monitorimit të radiacionit, siç parashikohet në seksionin 1.5 të anekseve I dhe II të këtij vendimi;

d) vlerësimin, nga klientët, në lidhje me përputhshmërinë e cilësisë së metalit skrap;

dh) mbajtjen e të dhënave të rezultateve të monitorimit të kryer, sipas shkronjave “a” deri në “d” të kësaj pike;

e) rishikimin dhe përmirësimin e sistemit të menaxhimit të cilësisë;

ë) trajnimin e stafit.

3. Sistemi i menaxhimit të cilësisë, gjithashtu, do të parashkruajë kërkesat e monitorimit specifik të parashkruara për çdo kriter në anekset I dhe II të këtij vendimi.

4. Kur ndonjë trajtim që përmendet në seksionin 3.3 të aneksit I ose në seksionin 3.3 të aneksit II, kryhet nga një mbajtës i mëparshëm, prodhuesi do të sigurojë që furnizuesi të zbatojë një sistem menaxhimi cilësie, i cili të përputhet me kërkesat e këtij kreu.

5. Inspektorati shtetëror përgjegjës për mjedisin verifikon që sistemi i menaxhimit dhe i cilësisë përputhen me kërkesat e kësaj pike. Verifikimet duhet të kryhen vazhdimisht nga Inspektorati Qendror Teknik, në përputhje me nenet 9 dhe 31 të ligjit nr. 10480, datë 17.11.2011 “Për sigurinë e përgjithshme të produkteve joushqimore”.

6. Importuesi do t’u kërkojë furnizuesve të tij të zbatojnë një sistem menaxhimi cilësie, i cili të përputhet me kërkesat e pikave 1, 2 e 3 të këtij kreu dhe të verifikuar nga një verifikues i pavarur i jashtëm.

7. Prodhuesi do t’i japë Inspektoratit Shtetëror për Mjedisin akses për sistemin e menaxhimit të cilësisë, me kërkesë të tij.

VI. Hyrja në fuqi

Ky vendim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

KRYEMINISTRI
Sali Berisha

(Ndryshuar me VKM nr. 52, datë 5.2.2014)

ANEKSI I
KRITERET PËR SKRAPIN E HEKURIT DHE TË ÇELIKUT

Kriteret	Kërkesat vetëmonitoruese
1. Cilësia e skrapit që rezulton nga operacioni i rikuperimit	
1.1 Skrapi do të kategorizohet sipas një specifikimi të klientit, një specifikimi të industrisë apo një standardi për përdorimin e drejtpërdrejtë në prodhimin e substancave apo objekteve metalike nga punimet apo fonderitë e çelikut.	Stafi i kualifikuar do të kategorizojë çdo dërgesë. Frekuencat e duhura të monitorimit me kampionë do të vendosen duke marrë parasysh faktorët e mëposhtëm: 1. modelin e pritur të variabilitetit (për shembull, siç tregohet nga rezultatet historike); 2. risku i brendshëm i variabilitetit në cilësinë e mbetjeve të përdorura si input për operacionet e rikuperimit dhe ndonjë përpunim të mëvonshëm; 3. saktësimi i brendshëm i metodës së monitorimit; dhe 4. afrimi i rezultateve të limitimit i përmbajtjes së materialeve të huaja deri të një minimum prej 2% për peshë. Procesi i përcaktimit të shpeshtësisë së monitorimit duhet të dokumentohet si pjesë e sistemit të menaxhimit të cilësisë dhe duhet të jetë në dispozicion për auditim. Stafi i kualifikuar do të monitorojë radioaktivitetin e çdo dërgese. Çdo dërgesë skrapit do të shoqërohet nga një certifikatë që hartohet në përputhje me rregullat kombëtare dhe ndërkombëtare për procedurat e monitorimit dhe të reagimit për skrapin metalik radioaktiv. Certifikata mund të përfshihet në ndonjë
1.2 Shuma totale e materialeve të huaja (sterile) do të jetë $\leq 2\%$ në peshë.	
Materialet e huaja janë:	
1. metalet joferrike (përjashtuar elementet e aliazheve në substratin e metalit ferrik) dhe materialet jometalike, të tilla si: dheu, pluhuri, izolimet dhe xhami;	
2. materialet e djegshme jometalike, të tilla si: goma, plastika, pëlhura, druri dhe substanca të tjera kimike ose organike;	
3. copa më të mëdha (të madhësisë së tullës), të cilat nuk janë përcjellëse të elektricitetit, të tilla si: gomat, tubat e mbushura me çimento, druri ose betoni;	
4. mbetjet që dalin nga shkrirja e çelikut, nxehja, kondicionimi i sipërfaqes (duke përfshirë lidhjen nyjë), bluarjen, sharrimin, saldimin dhe operacionet e prerjes me projektorë, të tilla si: skorje, ashkla freze, pluhur, pluhur i bluar, llumi.	
1.3 Skrapi nuk do të përmbajë oksid ferrik të tepërt në ndonjë formë, me përjashtim të shumave tipike që lindin nga magazinimi jashtë i skrapit të përgatitur në kushte atmosferike normale.	
1.4 Skrapi nuk do të ketë vaj, emulsione vaji, lubrifikantë ose graso të dukshme, përjashtuar shumat e neglizhuara që nuk çojnë në ndonjë rrjedhje.	
1.5 Radioaktiviteti dhe përmbajtja e tij në skrapet metalike do të jetë në nivelet që parashikohen në ligjin nr. 8025, datë 9.11.1995 "Për mbrojtjen nga rrezatimet jonizuese", i ndryshuar.	
1.6 Skrapi nuk duhet të shfaqë ndonjë prej vetive të mbetjeve që i klasifikojnë ato si të rrezikshme, të përcaktuara në shtojcën 3 të ligjit nr. 10463, datë 22.9.2011 "Për menaxhimin e integruar të mbetjeve". Skrapi do të jetë në përputhje me kufijtë e përqendrimit të parashikuar në anekset IV dhe V të këtij vendimi.	
Cilësitë e elementeve individuale, të përfshira në aliazhet e hekurit dhe të çelikut, nuk janë relevante për këtë kërkesë.	
1.7 Skrapi nuk do të përmbahet në ndonjë kontejner nën presion, të	

mbyllur apo të hapur në mënyrë të pamjaftueshme që mund të shkaktonte ndonjë shpërthim në furnaltën e punimeve metalike.	dokumentacion tjetër që shoqëron dërgesën.

2. Mbetjet e përdorura si input për operacionin e rikuperimit

2.1 Vetëm mbetjet që përmbajnë hekur ose çelik të rikuperueshëm mund të përdoren si input. 2.2 Mbetjet e rrezikshme nuk do të përdoren si input përveç rastit kur provohet se janë aplikuar proceset dhe teknikat e specifikuara në seksionin 3 të këtij aneksi për të larguar të gjitha cilësitë e rrezikshme. 2.3 Mbetjet e mëposhtme, që nuk do të përdoren si input, janë: a) mbetje limimi që përmbajnë lëngje të tilla, si vaji ose emulsione vaji; dhe b) fuçi dhe kontejner përveç pajisjeve nga automjetet në fund të jetës, të cilët përmbajnë ose kanë përmbajtur vaj ose bojëra.	Kontrolli i pranimit të të gjitha mbetjeve të marra dhe të dokumentacionit shoqërues do të kryhen nga stafi i kualifikuar, i cili është trajnuar se si të njohë mbetjet që nuk plotësojnë kriteret e parashikuara në këtë seksion.
---	--

3. Proceset dhe teknikat e trajtimit

3.1 Skrapi i hekurit ose i çelikut duhet të jetë i ndarë në burim ose kur mbledhet dhe duhet të mbahet i ndarë ose mbetja input duhet të trajtohet duke e ndarë skrapin e hekurit dhe të çelikut nga komponentët jometalikë dhe joferrikë. 3.2 Të gjitha trajtimet mekanike (si: prerjet, ashklat, grisjet ose granulimet, ndarjet, ndarjet në lloje, pastrimi, heqja e ndotjes, boshatisja), që nevojitet për të përgatitur metalin skrap për input të drejtpërdrejtë në përdorimin përfundimtar në punimet dhe fonderitë e çelikut duhet të jenë të plotësuara. 3.3 Për mbetjet që përmbajnë komponentë të rrezikshëm, do të aplikohen kërkesat e mëposhtme specifike: a) materialet input që e kanë origjinën nga pajisjet mbetje elektrike ose elektronike, ose nga automjetet në fund të jetës duhet t'u jenë nënshtruar të gjitha trajtimeve që kërkon vendimi i Këshillit të Ministrave "Për mbetjet nga pajisjet elektrike dhe elektronike", si dhe vendimi i Këshillit të Ministrave nr. 705, datë 10.10.2012 "Për menaxhimin e mbetjeve nga automjetet në fund të jetës"; b) klorofluorokarbonet në pajisjet e hedhura duhet të jenë kapur në një proces të miratuar nga autoritetet kompetente; c) kabllot duhet të jenë të zhveshura dhe të copëtuara. Në qoftë se një kabllo përmban veshje organike (plastike), veshjet organike duhet të jenë hequr në përputhje me teknikat më të mira në dispozicion; d) fuçitë dhe kontejnerët duhet të jenë boshatisur dhe pastruar; dhe e) substancat e rrezikshme në mbetje, që nuk përmenden në pikën "a" duhet të jenë larguar në mënyrë eficiente në një proces që miratohet nga autoriteti kompetent.	
--	--

(Ndryshuar me VKM nr. 52, datë 5.2.2014)

ANEKSI II KRITERET PËR SKRAPIN E ALUMINIT

Kriteret	Kërkesat vetëmonitoruese
1. Cilësia e skrapit	
1.1 Skrapi do të shkallëzohet në përputhje me një specifikim klienti, një specifikim industrie ose një standard për përdorimin e	Stafi i kualifikuar do të shkallëzojë çdo dërgesë.

drejtpërdrejtë në prodhimin e substancës metalike ose të objektit duke e rafinuar ose rishkrirë. 1.2 Sasia totale e materialeve të huaja do të jetë $\leq 5\%$ për peshë ose rendimenti metalik do të jetë $\geq 90\%$. Materialet e huaja janë: 1. materiale jometalike, të tilla si: dheu, pluhuri, materiale izolimi dhe qelqi; 2. materiale jometalike të djegshme, të tilla si: goma, plastika, pëlhura, druri dhe substanca të tjera kimike ose organike; 3. pjesë më të mëdha (madhësia e tullës), të cilat nuk janë përçuese të elektricitetit, të tilla si: goma, tubat e mbushur me çimento, druri ose betoni; ose 4. mbetjet që lindin nga shkrirja e aluminit dhe aliazheve të aluminit, nxehjes, kushtëzimit të sipërfaqes (duke përfshirë lidhjen nyjë), bluarjen, sharrimin, saldimit dhe operacionet e prerjes me projektorë, të tilla si: skorje, ashkla freze, pluhur, pluhur i bluar, llumi. 1.3 Skrapi nuk do të përmbajë polivinil kloridi (PVC) në formë veshjeje, bojërash, plastike. 1.4 Skrapi nuk do të ketë vaj, emulsione vaji, lubrifikantë ose graso të dukshme, përjashtuar sasi të neglizhueshme që nuk çojnë në ndonjë rrjedhje. 1.5 Radioaktiviteti. Nuk ka nevojë për veprime reaguese në përputhje me rregullat kombëtare apo ndërkombëtare për procedurat e monitorimit dhe të reagimit për metalin skrap radioaktiv. Kjo kërkesë nuk paragjykon standardet bazë për mbrojtjen e shëndetit të punonjësve dhe të publikut, të cilat parashikohen në ligjin nr. 8025, datë 9.11.1995 "Për mbrojtjen nga rrezatimet jonizuese", të ndryshuar, dhe legjislacionin përkatës në Shqipëri. 1.6 Skrapi nuk duhet të shfaqë ndonjë prej vetive të mbetjeve që i klasifikojnë ato si të rrezikshme, të përcaktuara në shtojcën 3 të ligjit nr. 10463, datë 22.9.2011 "Për menaxhimin e integruar të mbetjeve". Skrapi do të jetë në përputhje me kufijtë e përqendrimit të parashikuar në anekset IV dhe V të këtij vendimi. Cilësitë e elementeve individuale, të përfshira në aliazhet e aluminit, nuk janë relevante për këtë kërkesë. 1.7 Skrapi nuk do të përmbahet në ndonjë kontejner nën presion, të mbyllur apo të hapur, në mënyrë të pamjaftueshme që mund të shkaktojnë ndonjë shpërthim në furnaltën e punimeve metalike.	Frekuencat e duhura të monitorimit me kampionë do të vendosen duke marrë parasysh faktorët e mëposhtëm: 1. modelin e pritur të variabilitetit (për shembull, siç tregohet nga rezultatet historike); 2. risku i brendshëm i variabilitetit në cilësinë e mbetjeve të përdorura si input për operacionet e rikuperimit dhe ndonjë përpunim të mëvonshëm; 3. saktësimi i brendshëm i metodës së monitorimit; dhe 4. afrimi i rezultateve të limitimit i përmbajtjes së materialeve të huaja deri te një minimum prej 2% për peshë. Procesi i përcaktimit të shpeshtësisë së monitorimit duhet të dokumentohet si pjesë e sistemit të menaxhimit të cilësisë dhe duhet të jetë në dispozicion për auditim. Stafi i kualifikuar do të monitorojë radioaktivitetin e çdo dërgese. Çdo dërgesë skrap do të shoqërohet nga një certifikatë që hartohet në përputhje me rregullat kombëtare dhe ndërkombëtare për procedurat e monitorimit dhe të reagimit për metalin skrap radioaktiv. Certifikata mund të përfshihet në ndonjë dokumentacion tjetër që shoqëron dërgesën.
2. Mbetjet e përdorura si input për operacionin e rikuperimit 2.1 Vetëm mbetjet që përmbajnë alumin ose aliazhe alumini të rikuperueshëm mund të përdoren si input. 2.2 Mbetjet e rrezikshme nuk do të përdoren si input, përveç rastit kur provohet se janë aplikuar proceset dhe teknikat e specifikuara në seksionin 3 të këtij aneksi për të larguar të gjitha cilësitë e rrezikshme. 2.3 Mbetjet e mëposhtme nuk do të përdoren si input: a) mbetje limimi që përmbajnë lëngje, të tilla si vaji ose emulsione vaji; dhe b) fuçi dhe kontejner përveç pajisjeve nga automjetet në fund të jetës, të cilat përmbajnë ose kanë përmbajtur vaj ose bojëra. 3. Proceset dhe teknikat e trajtimit	Kontrolli i pranimit të të gjitha mbetjeve të marra dhe të dokumentacionit shoqërues do të kryhen nga stafi i kualifikuar, i cili është trajnuar se si të njohë mbetjet që nuk plotësojnë kriteret e parashikuara në këtë seksion.

3.1 Skrapi i aluminit duhet të jetë i ndarë në burim ose kur mblidhet dhe duhet të mbahet i ndarë ose mbetja input duhet të trajtohet duke e ndarë skrapin e aluminit nga komponentët metalikë joaluminë. 3.2 Të gjitha trajtimet mekanike (si: prerjet, ashklat, grisjet ose granulimet, ndarjet, ndarjet në lloje, pastrimi, heqja e ndotjes, boshatisja), që nevojitet për të përgatitur metalin skrap për input të drejtpërdrejtë në përdorimin përfundimtar duhet të jenë të plotësuar. 3.3 Për mbetjet që përmbajnë komponentë të rrezikshëm, do të aplikohen kërkesat e mëposhtme specifike: a) materialet lëndë e parë që e kanë origjinën nga pajisjet mbetje elektrike ose elektronike ose nga automjetet në fund të jetës duhet t'u jenë nënshtruar të gjitha trajtimeve që kërkon vendimi i Këshillit të Ministrave "Për mbetjet nga pajisjet elektrike dhe elektronike", si dhe vendimi i Këshillit të Ministrave nr. 705, datë 10.10.2012 "Për menaxhimin e mbetjeve nga automjetet në fund të jetës"; b) klorofluorokarbonet në pajisjet e hedhura duhet të jenë kapur në një proces të miratuar nga autoritetet kompetente; c) kabllot duhet të jenë të zhveshura dhe të copëtuara. Në qoftë se një kablo përmban veshje organike (plastike), veshjet organike duhet të jenë hequr në përputhje me teknikat më të mira në dispozicion; d) fuçitë dhe kontejnerët duhet të jenë boshatisur dhe pastruar; dhe e) substancat e rrezikshme në mbetje, që nuk përmenden në pikën "a", duhet të jenë larguar në mënyrë eficiente në një proces që miratohet nga autoriteti kompetent.	
---	--